

POSTANOWIENIE

17 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Mariusz Załucki

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym 17 października 2023 r. w Warszawie
zażalenia Bank spółki akcyjnej w W.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie

z 10 czerwca 2022 r., V Ca 509/21,

w sprawie z powództwa R. O., L. O.

przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.

o zapłatę,

1. oddala zażalenie;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powódki kwotę 1.800 (tysiąc osiemset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie za czas po upływie tygodnia od dnia doręczenia niniejszego postanowienia pozwanej do dnia zapłaty.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 10 czerwca 2022 r. Sąd Okręgowy w Warszawie ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia skargą kasacyjną na kwotę 32 326,75 zł w stosunku do każdego z powodów oraz, w konsekwencji, odrzucił skargę kasacyjną pozwanego Banku S.A. z siedzibą w W. od wyroku tegoż Sądu z 29 listopada 2021 r., wydanego w sprawie z powództwa R. O. i L. W. o zapłatę.

Pozwany zakwestionował odrzucenie skargi zażaleniem do Sądu Najwyższego, zarzucając naruszenie:

1. art. 25 k.p.c. w zw. z art. 26 k.p.c. w zw. z art. 368 § 2 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. poprzez ustalenie na nowo wartości przedmiotu zaskarżenia w skardze kasacyjnej, z naruszeniem zasady utrwalenia wartości przedmiotu sporu (zaskarżenia);
2. art. 19 § 1 i § 2 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. poprzez przyjęcie, że odpowiednie stosowanie przepisów o ustalaniu wartości przedmiotu sporu na etapie wnoszenia skargi kasacyjnej oznacza możliwość ponownego ustalenia wartości przedmiotu zaskarżenia na etapie wnoszenia skargi kasacyjnej;
3. art. 19 § 1 i § 2 k.p.c. w zw. z art. 72 § 1 pkt 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że w przypadku współuczestnictwa materialnego wartość przedmiotu zaskarżenia należy ustalić oddzielnie w stosunku do każdego z powodów;
4. art. 398² § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że skarga kasacyjna jest niedopuszczalna;
5. art. 398⁶ § 2 k.p.c. w zw. z art. 398² § 1 k.p.c. poprzez odrzucenie skargi kasacyjnej jako niedopuszczalnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W postanowieniu z 13 grudnia 2011 r., IV CSK 377/11 Sąd Najwyższy orzekł, że w przypadku współuczestnictwa materialnego o zwykłym charakterze wartość przedmiotu sporu (zaskarżenia) nie jest równa sumie wszystkich roszczeń powodów. W niniejszej sprawie zachodzi współuczestnictwo materialne, ponieważ powodowie wywodzą swoje roszczenia z tego samego stosunku prawnego, jednak zważywszy na to, że w chwili zaciągania zobowiązania powodowie nie byli związani związkiem małżeńskim, ich współuczestnictwo nie ma charakteru jednolitego czy koniecznego, a tylko w takim przypadku ich roszczenia sumowałyby się (zob. np. postanowienie SN z 15 marca 2023 r., III CZ 272/22; z 6 września 2022 r., I CSK 834/22; z 14 lipca 2022 r., I CSK 1366/22; z 26 maja 2022 r., III CZ 167/22).

Do obowiązków sądu apelacyjnego dokonującego wstępnej oceny dopuszczalności skargi kasacyjnej, względnie Sądu Najwyższego należy weryfikacja prawidłowości podania wartości przedmiotu zaskarżenia tą skargą. Sądy te są nie tylko uprawnione, lecz wręcz zobowiązane do sprawdzenia wskazanej przez stronę wartości przedmiotu zaskarżenia. Sąd drugiej instancji

może stwierdzić, a następnie ustalić i przyjąć w sposób wiążący, że wartość przedmiotu zaskarżenia jest w rzeczywistości inna niż podana przez skarżącego. Nie jest to formalne sprawdzanie wartości przedmiotu zaskarżenia (według reguł przewidzianych w art. 25 k.p.c.), lecz kontrola dopuszczalności nadzwyczajnego środka zaskarżenia, jakim jest skarga kasacyjna (por. np. postanowienie SN z 15 marca 2023 r., III CZ 234/22). Weryfikacja ta przebiega na podstawie akt sprawy i nie wypełnia hipotez art. 25 i art. 26 k.p.c. (zob. np. postanowienie SN z 7 lipca 2021 r., I CSKP 139/21). Stabilizacja wartości przedmiotu sporu ustalonego według tych przepisów ma bowiem na celu określenie właściwości rzeczowej sądu oraz opłat sądowych, w postępowaniu wywołanym skargą kasacyjną bada się natomiast jej dopuszczalność (zob. postanowienia SN z 25 listopada 2020 r., I CZ 65/20; z 9 października 2020 r., IV CZ 57/20).

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy oddalił zażalenie na podstawie art. 398¹⁴ w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekając o kosztach na podstawie art. 98 § 1¹ k.p.c.